

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутатові України
Кучеру М. І.

Шановний Миколо Іванович!

На виконання листа Голови Верховної Ради України Д. Разумкова від 17 січня 2020 року № 11/10-1115 у Міністерстві освіти і науки України в межах повноважень розглянуто Ваш депутатський запит від 16 січня 2020 року № 232/1599, оголошений на засіданні Верховної Ради України 17 січня 2020 року, стосовно недопущення до закладів освіти дітей без щеплення.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно із Положенням про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267, МОЗ є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, захисту населення від інфекційних хвороб, а також забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» визначає правові, організаційні та фінансові засади діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, спрямованої на запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб людини, локалізацію та ліквідацію їх спалахів та епідемій, встановлює права, обов'язки та відповідальність юридичних і фізичних осіб у сфері захисту населення від інфекційних хвороб.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» прийом дітей до закладів дошкільної та загальної середньої освіти проводиться за наявності відповідної довідки закладу охорони здоров'я, в якому дитина перебуває під медичним наглядом. Довідка видається на підставі даних медичного огляду дитини, якщо відсутні

медичні протипоказання для її перебування у цьому закладі, а також якщо їй проведено профілактичні щеплення згідно з календарем щеплень і вона не перебувала в контакті з хворими на інфекційні хвороби або бактеріоносіями.

Дітям, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, відвідування дитячих закладів не дозволяється. У разі якщо профілактичні щеплення дітям проведено з порушенням установлених строків у зв'язку з медичними протипоказаннями, при благополучній епідемічній ситуації за рішенням консиліуму відповідних лікарів вони можуть бути прийняті до відповідного дитячого закладу та відвідувати його.

Порядок проведення медичних оглядів дітей і форма довідки для прийому їх до закладів освіти установлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я (МОЗ України).

Верховний Суд визнав законною заборону відвідувати навчальні заклади невакцинованим дітям. Відповідно до Постанови Верховного Суду України від 17.04.2019 № 682/1692/17 батьки мають право обирати одну із визначених форм здобуття їх дитиною освіти, але держава, з метою дотримання прав дитини на дошкільну освіту та забезпечення безпеки та здоров'я всіх дітей, встановлює певні правила для реалізації такого права. Зважаючи на це, завданням держави є забезпечення дотримання оптимального балансу між реалізацією права дитини на освіту та інтересами інших дітей. Індивідуальне право (інтерес) відмовиться від щеплення матір'ю дитини при збереженні обсягу прав дитини на здобуття освіти протиставляється загальному праву (інтересу) суспільства, інших батьків та їх дітей, які провели у встановленому державою порядку щеплення, зокрема перед направленням дітей до навчального закладу для здобуття освіти. Внаслідок встановлення такого балансу досягається мета – загальне благо у формі права на безпеку та охорону здоров'я, що гарантовано статтями 3, 27 та 49 Конституції України. Порушення фізичної недоторканості можна вважати виправданим дотриманням цілей охорони здоров'я населення та необхідністю контролювати поширення інфекційного захворювання (параграф 33, 36 рішення у справі «Соломахін проти України» від 15 березня 2012 року, заява № 24429/03). Тобто в даному питанні превалює принцип важливості суспільних інтересів над особистими.

Декларацією прав дитини, затвердженою резолюцією Організації Об'єднаних Націй від 20.11.1959 № 1389 (XIV), визначено, що кожна дитина має право на захист свого здоров'я найбільш досконалими засобами. Найбільш сучасний та надійний засіб захисту людини від інфекційних захворювань на сьогодні - вакцинація.

При зарахуванні до закладу загальної середньої освіти подається оригінал або копія медичної довідки за формулою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня

2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089 (пункт 4 частини першої наказу).

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» профілактичні щеплення проти дифтерії, кашлюка, кору, поліоміеліту, правця, туберкульозу є обов'язковими і включаються до календаря щеплень.

Профілактичні щеплення проводяться після медичного огляду особи в разі відсутності у неї відповідних медичних протипоказань. Особам, які не досягли п'ятнадцятирічного віку, профілактичні щеплення проводяться за згодою їх об'єктивно інформованих батьків або інших законних представників.

Якщо особа та (або) її законні представники відмовляються від обов'язкових профілактичних щеплень, лікар має право взяти у них відповідне письмове підтвердження, а в разі відмови дати таке підтвердження - засвідчити це актом присутності свідків (статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»).

Питання щодо форм здобуття освіти такими дітьми вирішується місцевими органами управління освітою, керівниками закладів освіти, батьками учнів. Зокрема, у закладах загальної середньої освіти це може бути дистанційна, екстернатна або сімейна (домашня) форми освіти.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про охорону дитинства» батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за порушення прав і обмеження законних інтересів дитини на охорону здоров'я, фізичний і духовний розвиток, навчання, невиконання та ухилення від виконання батьківських обов'язків відповідно до закону.

Заявника поінформовано.

З повагою
Міністр

Ганна НОВОСАД

А. Давидович 481 47 66